

Sygn. akt IV CZ 43/06

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marian Kocon

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Starosty T.

przy uczestnictwie J. G.

o stwierdzenie nabycia prawa własności nieruchomości przez zasiedzenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 maja 2006 r.,

zażalenia uczestnika postępowania

na postanowienie Sądu Okręgowego w B.

z dnia 16 marca 2006 r.,

oddala zażalenie

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 16 marca 2006 r. Sąd Okręgowy w B. odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania od postanowienia tego Sądu z dnia 24 listopada 2005 r. Sąd wskazał, że skarga kasacyjna została wniesiona w dniu 3 marca 2006 r., a więc po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398), która w art. 149 ust. 1 przewiduje, że dotychczasowe przepisy stosuje się w sprawach wszczętych przed dniem jej w życie do zakończenia postępowania w danej instancji. Pod rządem tej ustawy, od skargi kasacyjnej w sprawie o zasiedzenie pobiera się opłatę stałą w wysokości 2000 zł (art. 40 w związku z art. 18 ust. 2); wobec nieuiszczenia tej opłaty, wniesiona przez adwokata skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasadniczym argumentem powołanym w zażaleniu jest twierdzenie, że postępowanie kasacyjne w sprawie niniejszej zostało wszczęte pod rządem poprzednio obowiązującej ustawy o kosztach sądowych, co oznaczałoby, że miałyby ona zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym. Według skarżącego, jego początek należy bowiem wiązać ze złożeniem wniosku o doręczenie wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem, a nie dopiero z momentem wniesienia skargi. Ma za tym przemawiać to, że stosownie do art. 387 § 1 i 3 w związku z art. 398⁵ § 1 k.p.c., zgłoszenie takiego wniosku warunkuje możliwość wniesienia skargi.

Poglądu skarżącego nie można podzielić. Istotnie, złożenie wniosku o doręczenie wyroku sądu drugiej instancji z uzasadnieniem jest koniecznym warunkiem wniesienia skargi kasacyjnej, co jednak nie oznacza, by złożenie tego wniosku było równoznaczne z rozpoczęciem postępowania kasacyjnego. Przede wszystkim, złożenie takiego wniosku, choć umożliwia złożenie skargi, to nie oznacza, że zostanie ona wniesiona. Po wtóre, może zostać wniesiony więcej niż jeden taki wniosek (przez różne strony, a nawet przez różne podmioty występujące

po tej samej stronie), co prowadziłyby – przy poglądzie skarżącego – do niejednorodnego ukształtowania momentu rozpoczęcia postępowania kasacyjnego.

W orzecznictwie już na tle kasacji (której wniesienie również warunkowane było złożeniem wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem) jednolicie przyjmowano, że postępowanie kasacyjne rozpoczyna się z momentem wniesienia kasacji, i brak jest przesłanek do zmiany tego stanowiska.

Warto dodać, że już pod rządami przepisów skardze kasacyjnej przyjmuje się, że przymus adwokacko – radcowski w postępowaniu przed Sądem Najwyższym (art. 87¹ k.p.c.) obowiązuje dopiero od momentu sporządzenia środka odwoławczego, a wniosek, o którym mowa, nie jest traktowany jako czynność związana ściśle z postępowaniem przed Sądem Najwyższym, w tym z postępowaniem kasacyjnym.

Z powyższych względów należało zaakceptować stanowisko Sądu Okręgowego, że do skargi kasacyjnej wniesionej po wejściu w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. miały zastosowanie przepisy tej ustawy oraz przepis art. 130² § 3 k.p.c.

Drugi zarzut podniesiony w zażaleniu opiera się na twierdzeniu, że opłata od skargi została (w kwocie wyższej, niż opłata stała, bo obliczonej według poprzednio obowiązujących reguł wpisu stosunkowego) bez wezwania uiszczona przez skarżącego „w terminie otwartym do złożenia skargi kasacyjnej”, na dowód czego do zażalenia dołączono niepotwierdzoną kserokopię wpłaty w urzędzie pocztowym. Także i ten zarzut nie stanowi podstawy do uwzględnienia zażalenia.

Stosownie do art. 10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. (tak jak poprzednio w art. 15 u.k.s.c. z 1967 r.), opłatę należy uiścić przy wniesieniu do sądu pisma podlegającego opłacie. Chociaż z brzmienia przepisu można wyprowadzać wniosek, że opłata powinna być dokonana jednocześnie z wniesieniem pisma, to w orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtowanym na tle art. 15 i 17 u.k.s.c. z 1967 r. jednolicie przyjmowano za skuteczne uiszczenie wpisu stałego po wniesieniu środka odwoławczego podlegającego takiemu wpisowi, o ile nastąpi to przed upływem terminu do wniesienia tego środka i przed jego odrzuceniem przez sąd (por. uchwałę z dnia

25 września 1970 r., III CZP 58/70, OSNC1971/9/146, postanowienie z dnia 16 maja 1969 r., III CRN 136/69, LEX 6505 i uzasadnienie postanowienia z dnia 3 października 2000 r., I CKN 854/00, niepublikowane). W zakresie mającym znaczenie w niniejszej sprawie, nie doszło do istotnych zmian, bowiem identycznie sformułowana jest reguła dotycząca uiszczenia wpisu przy wnoszeniu pisma podlegającego opłacie i takie same są skutki nieuiszczenia opłaty stałej od środka zaskarżenia wnoszonego przez adwokata (poprzednio art. 17 zd. 2 u.k.s.c. z 1967 r., obecnie art. 130² § 3 k.p.c.). Przemawia to za utrzymaniem utrwalonego orzecnictwa w tym zakresie, co nie oznacza jednak, by wpływało to na ocenę skutków działania skarżącego w sprawie niniejszej w sposób przezeń oczekiwany.

Jak wskazano, uznanie skuteczności uiszczenia opłaty stałej po wniesieniu środka zaskarżenia (a nie „przy” jego wniesieniu) jest uzależnione nie tylko od tego, by nastąpiło to przed upływem terminu do wniesienia tego środka, ale także od tego, by nastąpiło to przed jego odrzuceniem przez sąd. W niniejszej sprawie skarżący nie uiścił opłaty przy wniesieniu skargi, ani nie wykazał jej uiszczenia później, a w każdym razie nie uczynił tego przed wydaniem orzeczenia odrzucającego skargę, co nastąpiło już po upływie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej.

Brak jest w tej sytuacji podstaw do zakwestionowania przyjętej przez Sąd Okręgowy podstawy prawnej odrzucenia skargi kasacyjnej. Nie może wyrzucić skutku powołanie się przez skarżącego na uiszczenie opłaty dopiero w zażaleniu na postanowienie Sądu, i to we wskazanej wyżej formie.

Wobec bezzasadności zarzutów podniesionych w zażaleniu, orzeczono o jego oddaleniu, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.